

**UCHWAŁA NR XVII/128/15
RADY MIEJSKIEJ GÓRY
z dnia 18 grudnia 2015 r.**

**w sprawie Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Narkomanii dla Gminy Góra na rok 2016**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 i poz. 1916) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124; Dz.U. z 2015 r. poz. 28 i poz. 875) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii dla Gminy Góra na rok 2016 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII DLA GMINY GÓRA NA
ROK 2016

I. Wprowadzenie i diagnoza problemu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ustawodawca nałożył na organy samorządowe obowiązek prowadzenia zadań profilaktycznych z zakresu występujących uzależnień. Ustawodawca tym samym uznał, że gmina dysponuje największą wiedzą o problemach swojej społeczności i podejmuje właściwe środki zaradcze oraz naprawcze eliminujące szerzenie się patologii.

Program gminny składa się z 3 części:

- I. Wprowadzenie i diagnoza problemu,
- II. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- III. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z narkomanią.

Zadania ujęte w gminnym programie są inicjowane przez Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a wykonywane przez Burmistrza za pośrednictwem Wydziału Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, będącym komórką organizacyjną Urzędu Miasta i Gminy w Górze.

Diagnoza problemu.

Obowiązujące ustawy dotyczące alkoholizmu, narkomanii i przemocy zobowiązują Gminę do prowadzenia działań profilaktycznych. Zadania proponowane w zakresie profilaktyki wynikają z zadań stawianych przez ustawodawcę oraz z diagnozy miejscowych problemów. Do diagnozy posłużyły dane z anonimowych ankiet uzyskanych ze szkół i środowiska lokalnego, przeprowadzonych w miesiącu listopadzie 2015 r, oraz dane z policji, OPS, PCPR uzyskane za rok 2014 i 2015.

**Diagnoza problemu alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy
na terenie Miasta i Gminy Góra**
**Anonimowe ankiety przeprowadzono w szkołach podstawowych(kl. VI),
gimnazjach, szkołach średnich Gminy Góra.**

L.p.	Pytanie z ankiety	Sz. Podstawowa (kl.VI) i Gimnazjum – ogółem – 799 osób - 100 %	Sz. Średnie – ogółem 184 osób – 100%
1.	Czy wiesz gdzie możesz się zgłosić na terenie naszej gminy, jeśli występuje w twoim domu problem alkoholowy?	Tak – 59,2 % Nie – 40,8 %	Tak – 58,7 % Nie – 41,3 %
2.	Czy wiesz gdzie możesz się zgłosić na terenie naszej gminy, jeśli występuje w twoim domu problem przemocy?	Tak – 66,7 % Nie – 33,3 %	Tak – 66,9 % Nie – 33,1 %
3.	Czy wiesz gdzie możesz się zgłosić na terenie naszej gminy, jeśli występuje w twoim domu problem narkotykowy?	Tak – 55,7 % Nie – 44,3 %	Tak – 56,0 % Nie – 44,0 %
4.	Czy piłeś/ piłaś alkohol?	Tak – 34,3 % Nie – 65,7 %	Tak – 83,7 % Nie – 16,3 %
5.	Jakiego rodzaju był to alkohol?	Piwo – 34,0 % Wino – 17,8 % Wódka – 19,5 %	Piwo – 82,1 % Wino – 72,8 % Wódka – 65,8 %
6.	Czy łatwo zdobyć alkohol?	Tak – 49,8 % Nie – 50,2 %	Tak – 84,8 % Nie – 15,2 %
7.	Czy sprzedano Ci alkohol mimo, że byłeś/ byłaś osobą nieletnią?	Tak – 14,9 % Nie – 85,1 %	Tak – 48,4 % Nie – 51,6 %
8.	Czy miałeś/ miałaś kontakt z narkotykami?	Tak – 7,5 % Nie – 92,5 %	Tak – 27,2 % Nie – 72,8 %
9.	Czy łatwo zdobyć narkotyki?	Tak – 21,0 % Nie – 79,0 %	Tak – 46,2 % Nie – 53,8 %
10.	Wymień jakie narkotyki można zdobyć w naszym środowisku lokalnym? (wymień do 6 najczęstszych)	Marihuana – 27,4 %, Amfetamina – 19,5 %, LSD – 11,0 %, Kokaina i heroina – 24,8 %, Inne – 10,8 %	Marihuana – 40,2 %, Amfetamina – 23,7 %, LSD – 16,9 %, Kokaina i heroina – 13,0%
11.	Sięgam po alkohol, bo:	1. Chcę być dorosłym – 3,1 % 2. Chcę zaimponować kolegom – 0,9 % 3. Smakuje mi – 6,6 % 4. Taka moda – 7,6 %	1. Chcę być dorosłym – 21,1 % 2. Chcę zaimponować kolegom – 2,2 % 3. Smakuje mi – 44,6 % 4. Taka moda – 7,1 %

		5. Nie piję – 78,7 % 6. Inne? – imprezy- 0,4 %	5. Nie piję – 28,3 % 6. Inne?- imprezy – 6,5 %
12.	Sięgam po narkotyki, bo:	1. Chcę być dorosłym – 1,3 % 2. Chcę zaimponować kolegom – 0,8 % 3. Smakuje mi – 4,1 % 4. Taka moda – 6,5 % 5. Nie biorę – 89,0 % 6. Inne?- imprezy, towarzystwo – 0,2 %	1. Chcę być dorosłym – 0% 2. Chcę zaimponować kolegom – 0,5 % 3. Smakuje mi – 4,4 % 4. Taka moda – 3,8 % 5. Nie biorę – 62,0 % 6. Inne?- imprezy, towarzystwo – 3,3 %
13.	Czy występuje w twoim środowisku przemoc? a)ze strony kolegów b)ze strony rodziny c)ze strony środowiska lokalnego	Tak – 32,3 %, Nie – 67,7 % Tak – 5,8 %, Nie – 94,2 % Tak – 15,9 %, Nie – 84,1 %	Tak – 30,4 %, Nie – 69,6 % Tak – 4,5 %, Nie – 95,1 % Tak – 31,5 %, Nie – 68,5 %
14.	Czy doświadczyłaś /doświadczyłeś przemocy? a)ze strony kolegów b)ze strony rodziny c)ze strony środowiska lokalnego	Tak – 29,2 %, Nie – 70,8 % Tak – 3,5 %, Nie – 96,5 % Tak – 12,8 %, Nie – 87,2 %	Tak – 18,5 %, Nie – 81,5 % Tak – 5,4 %, Nie – 94,6 % Tak – 10,3 %, Nie – 89,7 %
15.	Czy twoi rodzice pracują?	Oboje – 63,1 % Jedno – 32,0 % Nie pracują – 4,9 %	Oboje – 59,2 % Jedno – 33,2 % Nie pracują – 7,6 %
16.	Czy pochodzisz z rodziny?	Pełnej – 67,5 % Niepełnej – 31,4 % Sierota-wychowuje opiekun – 1,1%	Pełnej – 83,1 % Niepełnej– 16,9 % Sierota-wychowuje opiekun – 0%
17.	Jak określiłbyś/określiłabyś swoją sytuację rodzinną?	Bardzo dobrą – 58,1 % Dobłą – 32,8 % Średnią – 7,5 % Złą – 0,7 % Bardzo złą – 0,9 %	Bardzo dobrą – 58,7 % Dobłą – 25,5 % Średnią – 14,7 % Złą – 1,1 % Bardzo złą – 0%
18.	Ile w rodzinie jest dzieci?	Jedno – 23,0 % Dwoje – 47,5 % 3 i więcej – 29,5 %	Jedno – 13,6 % Dwoje – 42,4 % 3 i więcej – 44,0 %
19.	Co chciałbyś/chciałabyś osiągnąć w życiu? (wymień 3 najważniejsze)	1.Praca, zawód – 53,8 % 2.Rodzina – 44,0 % 3.Studia, wykształcenie – 25,0% 4.Pieniądze, sukces – 6,5 % 5. Szczęście, zdrowie – 1,5% 6.Wyjazd za granicę, podróże – 3,4%	1.Praca, zawód – 53,8 % 2.Rodzina – 44,0 % 3.Studia, wykształcenie – 25,0% 4.Pieniądze, sukces – 6,5 % 5. Szczęście, zdrowie – 4,4 % 6.Wyjazd za granicę, podróże – 1,6%
20.	Twoja płć	K- 50,1 % M- 49,9 %	K- 55,4 % M- 44,6 %

**Diagnoza problemu alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy
na terenie Miasta i Gminy Góra**
Anonimowe ankiety przeprowadzono wśród dorosłych mieszkańców Gminy Góra

Na 275 ankietowanych odpowiedzi udzieliło 180 osób.

L.p.	Pytanie z ankiety	Osoby dorosłe Ogółem – 180 osób – 100%
1.	Czy w twoim środowisku występuje problem? a. Alkoholowy – b. Narkotykowy – c. Przemoc w rodzinie –	Tak – 6,1 %, Nie – 93,9 % Tak – 0,6 %, Nie – 99,4 % Tak – 1,1 %, Nie – 98,9 %
2.	Czy wiesz do kogo zgłaszać wymienione problemy społeczne?	Tak – 92,8 % Nie – 7,2 %
3.	Czy zaistniał u ciebie lub w rodzinie taki problem?	Tak – 8,9 % Nie – 91,9 %
4.	Komu zgłosiłeś występujący problem w rodzinie lub sąsiedztwie? a. Policji – b. Księdzu – c. Nauczycielowi – d. Instytucje Inne –	Tak – 10,0 %, Nie – 90,0 % Tak – 1,7 %, Nie – 98,3 % Tak – 3,3 %, Nie – 96,7 % Tak – 11,7 %, Nie – 88,3 %
5.	Czy uzyskałeś oczekiwaną przez siebie pomoc?	Tak – 5,2 % Nie – 3,5 % Częściowo – 0,2 %
6.	Jakie są Twoje oczekiwania w tym zakresie?	a. Szybkiej reakcji Policji – 3,3 % b. Szybkiej reakcji wszystkich – 3,9 % c. Współdziałania instytucji – 1,7 % d. Wsparcia psychologa, prawnika – 2,8 % e. Rozmów w szkole – 1,1 % f. Edukacji w szkole o alkoholizmie i narkomanii, przemocy – 1,1 %
7.	Czy pracujesz ?	a. Zawodowo – 52,8 % b. W gospodarstwie prywatnym – 15,6 % c. Bezrobotny/bezrobotna – 24,4 % d. Własna działalność – 7,2 %
8.	Posiadam wykształcenie?	a. Podstawowe – 3,3 % b. Zawodowe – 32,2 % c. Średnie – 43,9 % d. Wyższe – 20,6 %
9.	Jak określiłbyś/określiłabyś swoją sytuację rodzinną?	Bardzo dobrą – 34,5 % Dobłą – 38,3 % Średnią – 14,4 % Złą – 12,8 % Bardzo złą – 0%
10.	Ile jest dzieci w Pana/Pani obecnej rodzinie?	Jedno – 17,8 % Dwoje – 56,7 % 3 i więcej – 25,5 %

11.	Twoja płeć?	K – 82,8 %	M – 17,2 %
-----	-------------	------------	------------

Z ankiet wynika potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży zarówno w zakresie działań antyalkoholowych jak i przeciwdziałających narkomanii i przemocy. Analiza pytań i odpowiedzi wskazuje, że młodzież nie ma większych problemów z zakupem alkoholu, wobec czego należy większy nacisk położyć na kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Dane z raportów Policji.

Dane z całego Powiatu Górowskiego oraz dane dot. Gminy Góra	Dane za 2013rok	Dane za 2014 rok	Dane z roku 2015 (do XI. 2015)
1. interwencji domowych (z notatek urzędowych –dot. gminy Góra)	110	74	55
2. zatrzymanych do wytrzeźwienia (z interwencji- dot. gminy Góra)	75 osób	53 osoby	42 osoby
3. znęcanie się nad rodziną (dotyczy całości powiatu)	31	35	33
4. przestępstwa dokonane przez nieletnich (dot. całości powiatu)	123	118	23
5. ilość nieletnich sprawców czynów karalnych (dot. całości powiatu)	85 osób	43 osoby	22 osoby
6. przestępstwa narkotykowe (dot. całości powiatu)	42	41	32

Z raportu policji wynika, że we wszystkich podanych obszarach następuje spadek zdarzeń. Wyniki potwierdzają niewątpliwie skoordynowaną pracę wielu służb pracujących nad zwiększeniem świadomości społeczeństwa jak i ich otwartości w przekazywaniu informacji do tej pory skrywanych. Wieloletnia praktyka prowadzenia profilaktyki wśród dzieci i młodzieży poprzez zakupywane przez Urząd Miasta i Gminy dla szkół warsztaty czy prelekcje podniosły wiedzę młodych ludzi na temat uzależnień oraz ich skutków. Nadal te kierunki działań będą realizowane.

Gmina Góra liczy 20 243 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (dane na dzień 06.11.2015 r.). Na terenie gminy w 2015 roku działały 53 punkty sprzedaży napojów alkoholowych (sklepy) oraz 16 zakładów gastronomicznych (dane na dzień 06.11.2015 r.).

Dla porównania na przestrzeni lat wg oświadczeń przedsiębiorców napoje alkoholowe sprzedano na kwotę jak w tabeli:

Oświadczenia w latach z roku poprzedniego	Na kwotę
W 2010 r. – z roku 2009	13 904 612 zł.
W 2011 r. – z roku 2010	14 374 753 zł.
W 2012 r. – z roku 2011	15 062 553 zł.
W 2013 r. – z roku 2012	13 743 403 zł.
W 2014 r. – z roku 2013	15 409 074 zł.
W 2015 r. – z roku 2014	15 959 271 zł.

W 2014 roku wg oświadczeń przedsiębiorców sprzedano następujące napoje alkoholowe:

- piwo na kwotę 8 135 052,37 zł.
- wino na kwotę 1 062 594,00 zł.
- wódka na kwotę 6 761 624,57 zł.

Analizując powyższe dane stwierdzić należy, że społeczeństwo nasze przeznacza znaczną ilość środków finansowych na alkohol w tym głównie na piwo i wódkę.

Depresyjne zachowanie części społeczeństwa, wynikające z braku pracy lub braku satysfakcjonującej pracy wiąże się z nieporozumieniami w rodzinie, które są często przyczyną sięgania po środki uzależniające.

W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze udzielił pomocy wydając 7625 decyzji zaś w 2015 roku wydano 5703 decyzji. Z powodu trudnej sytuacji życiowej z pomocy społecznej z dożywiania w formie posiłku w przedszkolu i szkole, zasiłku celowego na dożywianie oraz świadczenia w postaci produktów żywnościowych skorzystało w 2014 r. – 1088 osób w tym dla rodzin 460. W 2015 r. – 1134 osoby w tym rodzin dla 436.

W celu pomocy w rozwiązywaniu trudnych spraw rodzinnych funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, którego koordynacją zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Sądu, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji i Szkół oraz kuratorzy sądowi. W ramach zespołu interdyscyplinarnego odbywały się posiedzenia grup roboczych, z powodu wpłynięcia Niebieskich Kart. Od stycznia do 30 listopada 2015 r. grupy robocze spotkały się na 36 niebieskich kartach. Jest ich znacznie więcej w stosunku do roku ubiegłego, gdzie było ich 25. Świadczy to o wzroście agresji i przemocy w sytuacjach rodzinnych.

Bezpieczeństwo dzieci oraz ich funkcjonowanie w rodzinach to również pojawiający się problem. Potwierdzają to dane otrzymane z PCPR.

Dzieci funkcjonujące poza rodziną – dane z PCPR	Gmina Góra w 2014 r.	Powiat Góra w 2014 r.	Gmina Góra do XI. 2015 r.	Powiat Góra do XI. 2015 r.
W rodzinach zastępczych zawodowych	10 dzieci	12 dzieci	7 dzieci	13 dzieci
W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	10dzieci	10 dzieci	6 dzieci	6 dzieci
Rodziny zastępcze niezawodowe	8 dzieci	19 dzieci	15 dzieci	30 dzieci
W Rodzinie zastępczej spokrewnionej	4 dzieci	9 dzieci	6 dzieci	11 dzieci
W placówce opiekuńczo-wychowawczej w Wołowie	0 dzieci	0 dzieci	0 dzieci	0 dzieci
Po 18 –tym roku życia na usamodzielnienie dot. dofinansowania na kontynuację nauki	10 dzieci	9 dzieci	9 dzieci	16 dzieci

Problem alkoholowy i narkotykowy może wystąpić w każdej rodzinie i błędne jest rozumowanie, że dotyczy to tylko rodzin dysfunkcyjnych. Dlatego programem obejmujemy całe społeczeństwo lokalne ze szczególnym uwzględnieniem młodych ludzi.

1. Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich, działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego,
- Świetlice środowiskowe,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Pedagogzy, terapeuci, psychologzy,
- Poradnie odwykowe.

2. Instytucje i organizacje współpracujące przy realizacji programu:

- Policja, Sąd, Prokuratura, Kuratorzy Sądowi,
- Powiatowe Stowarzyszenie Abstynenckie „Rodzina i Trzeźwość”,
- Klub Abstynencki „Nowa Przyszłość”,
- Grupy AA, grupy wsparcia, grupa AL-Anon,
- Szkoły,
- Organizacje pozarządowe,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny.

3. Mapa problemów :

Problem alkoholizmu, przemocy i narkomanii dotyczy całej gminy. Profilaktyką uzależnień i przemocy obejmuje się dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe w Gminie Góra.

II. Zapobieganie powstawania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

W zakresie profilaktyki alkoholowej ustawodawca określił zadania, którymi winny zajmować się gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych - w szczególności dla dzieci i młodzieży. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach realizowanych w świetlicach.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających w zakresie rozwiązania problemów alkoholowych i przemocy.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Rozpropagowanie informacji o formach pomocy i instytucjach pomocowych, szczególnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
7. Działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego,
8. Działalność świetlicy socjoterapeutycznej,

Cele programu :

1. Utrzymanie dostępności do leczenia odwykowego mieszkańcom gminy.
2. Wspieranie psychospołeczne i prawne osób poddawanych przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej, rodzinnej i środowiskowej.
4. Współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń, klubów i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. Dotarcie do większego kręgu społeczeństwa z informacjami tematycznymi.
7. Dostarczenie wiedzy edukacyjnej,

8. Propagowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień i przemocy,
9. Pomoc w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży szkolnej oraz środowiska lokalnego szczególnie z rodzin dysfunkcyjnych,

Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia wskazanych wyżej celów:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

realizacja poprzez:

- Funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego z zakresu problemów uzależnień i przemocy.
- Wspieranie organizacyjne i finansowe dodatkowych programów diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, uzgodnionych ze specjalistycznym leczeniem odwykowym i zakładami opieki zdrowotnej w przypadku braku realizacji zadań przez NFZ.
- Organizowanie i wspieranie programów realizowanych przez Stowarzyszenia, Fundacje i Kluby propagujących zdrowy styl życia bez nałogów.
- Organizowanie prelekcji i uroczystych spotkań okolicznościowych (np. spotkania wigilijne).
- Współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi i klubami oraz z organizacjami pozarządowymi i pożytku publicznego.
- Zapewnienie uzależnionym pomocy informacyjnej z zabezpieczeniem leczenia stacjonarnego oraz poza miejscem zamieszkania.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

realizacja poprzez:

- Współpracę z poradniami odwykowymi, kuratorami, PCPR, Policją, Prokuraturą, OPS, ośrodkami terapii uzależnień w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie. Rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. Wprowadzenie działań informacyjnych poprzez spotkania i rozprowadzenie ulotek.
- Zapewnienie współuzależnionym pomocy informacyjnej i prawnej poprzez kierowanie do właściwych instytucji.

- Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży zagrożonej patologią społeczną - prowadzenie świetlic środowiskowych.
- Realizowanie programów profilaktycznych zapewniających poznawanie nowych miejsc i kultury poprzez wyjazdy na spektakle kulturalne jako alternatywę wartości trzeźwego trybu życia na wycieczkach i wyjazdach integracyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, oraz dorosłych z grup wsparcia.
- Finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki alkoholowej i przemocy.
- Organizowanie i dofinansowanie działań grup wsparcia, jako grup alternatywnych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

realizacja poprzez:

- Zakup książek, broszur, ulotek, i innych gadżetów o tematyce profilaktycznej i informacyjnej w celu podniesienia wiedzy o uzależnieniach i instytucjach pomocowych.
- Realizacja na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży wg następujących zadań:
  - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami psychologiczno-pedagogicznymi i edukacyjno-wychowawczymi z zakresu profilaktyki uzależnień . Zakupienie programu „ Domowi Detektywi”,
  - realizowanie programu przez współpracujące ze sobą instytucje (między innymi przedszkola, szkoły, kluby sportowe, kluby językowe, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego),
  - realizacja i organizowanie autorskich programów profilaktycznych podczas wyjazdowych spotkań integracyjnych i trzeźwościowych,
  - tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych: spotkania, zjazdy, konkursy, wyjazdy na spektakle kulturalne, kino, występy muzyczne o tematyce profilaktycznej.
- Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dorosłych a głównie dla dzieci i młodzieży z nagrodami i wspomagane ulotkami, plakatami i innymi materiałami

profilaktycznymi. Zorganizowanie spotkania młodzieży polsko-niemieckiej SALO - 11 z językiem esperanto, obejmującego programem edukacyjnym, kulturalnym i turystycznym młodzież i dorosłych. Zorganizowanie wyjazdu członków Klubu Esperanto na spotkanie profilaktyczno-integracyjne,

- Wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej, doposażenie siłowni napowietrznej wraz z ogrodzeniem terenu w związku z prowadzeniem zajęć dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- Wspieranie działań podejmowanych na rzecz trzeźwości przez społeczeństwo lokalne,
- Prowadzenie profilaktycznej działalności w świetlicach dla dzieci i młodzieży na terenie miasta i wsi z dożywianiem,
- Organizowanie wypoczynku letniego poza miejscem zamieszkania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z programem profilaktyki alkoholowej.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

realizacja poprzez:

- Wspieranie instytucji i jednostek samorządowych gminy przy realizacji programu profilaktycznego realizowanego przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny,
- Ogłaszanie konkursów dla organizacji pozarządowych, które mogą poprowadzić świetlice środowiskowe dla dzieci na terenach wiejskich,
- Podpisywanie umów z osobami fizycznymi i prawnymi w celu realizacji zadań wynikających z programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Współpraca z podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przemocy,
- Współpraca z kuratorami sądowymi, Sądem, Prokuraturą, domami dziecka, szkołami, PCPR, OPS i Policją poprzez udzielanie niezbędnych informacji,
- Wspomaganie Stowarzyszeń i klubów realizujących programy propagujące zdrowy styl życia, poprzez wspólne spotkania na terenie gminy lub poza gminą. Zorganizowanie dla rodzin prowadzących działania naprawcze w grupach AA, AL- Anon dla osób uzależnionych i współuzależnionych wyjazdów profilaktyczno-integracyjnych, udział w Złotach Rodzin Abstynenckich,
- Udział przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w Zespole Interdyscyplinarnym i w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Udział w szkoleniach osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przemocy.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego:

realizacja poprzez:

- Monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Monitorowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

6. Zasady wynagrodzenia członków Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Za udział w Komisji, członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 3% brutto najniższego wynagrodzenia w kraju.

7. Zasady finansowania realizatorów programu profilaktycznego:

- Finansowanie programów i zadań profilaktycznych na podstawie umów, przetargów, zapytań ofertowych, konkursów ofert, badania rynku.

8. Zasady finansowania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Góra:

- Zadania wynikające z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii dla Gminy Góra są finansowane z wpływów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- Zadania programowe mogą być dofinansowywane z uzyskanych dodatkowych środków pozabudżetowych,
- Środki na realizację programu zostały ujęte w budżecie Gminy na 2016 rok.

III. Zapobieganie powstawania problemów związanych z narkomanią.

W zakresie profilaktyki narkomanii ustawodawca określił zadania dla gmin.

Zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z dożywianiem, programach opiekuńczo – wychowawczych, zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej.
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizacja zadań prowadzona będzie tak jak w przypadku profilaktyki alkoholowej wspólnie ze względu na podobieństwo uzależnienia. Dlatego też punkt informacyjno-konsultacyjny i wszelka pomoc będzie udostępniana nieodpłatnie dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym.

Prowadzone będą programy o problematyce narkotykowej głównie w szkołach obejmując również społeczność lokalną. Rozprowadzane będą broszurki i ulotki o tematyce narkomanii. Organizowane będą warsztaty profilaktyki narkotykowej.

- Zadania wynikające z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkotykowych dla Gminy Góra są finansowane z wpływów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Zapis co do środków na realizację zadań programu profilaktyki narkotykowej jest taki sam jak w przypadku programu profilaktyki alkoholowej i znajduje odzwierciedlenie w budżecie Gminy na 2016 rok.